

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 1. II. 2012.

RPO-680042-II-704.3/II/MM

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Pan

gen. Jacek Włodarski

Dyrektor Generalny Służby Więziennej

ul. Rakowiecka 37a

02-521 Warszawa

Szanowny Panie Generale

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi osób pozbawionych wolności, które wskazują, iż w pomieszczeniach do kontroli osobistej oraz w salach do udzielania tzw. widzeń bezdozorowych zamontowane są kamery. W jednej ze spraw na zarzut umieszczenia kamery w sali widzeń bezdozorowych Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Ł odpowiedział, iż skarżący w sali do widzeń bezdozorowych Zakładu Karnego Nr 1 w Ł korzystał z widzenia pod dozorem funkcjonariusza, a do instalowania kamer w pomieszczeniach wyznaczonych do tego rodzaju widzeń upoważnia art. 73a § 1 i 2 k.k.w.

Instalowanie kamer w salach widzeń bezdozorowych potwierdzają również obserwacje poczynione przez pracowników Biura Rzecznika podczas wizytacji jednostek penitencjarnych (np. Zakładu Karnego w I , Aresztu Śledczego we W).

Na podstawie art. 73a § 2 k.k.w. *monitorowanie, zapewniające możliwość obserwowania zachowania skazanego, można stosować w szczególności w celach mieszkalnych wraz z częścią przeznaczoną do celów sanitarno-higienicznych, w łazienkach, w pomieszczeniach wyznaczonych do widzeń, w miejscach zatrudnienia osadzonych, w ciągach komunikacyjnych, na placach spacerowych a także do obserwacji terenu zakładu karnego na zewnątrz budynków, w tym linii ogrodzenia zewnętrznego.*

W myśl art. 73a § 5 b.k.w. *obraz z kamer systemu telewizji przemysłowej, zainstalowanych w części celi mieszkalnej przeznaczonej do celów sanitarno-higienicznych*

oraz w łazienkach, jest przekazywany do monitorów lub urządzeń, o których mowa w § 3 (art. 73a), w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych części ciała skazanego oraz wykonywanych przez niego intymnych czynności fizjologicznych.

Art. 73a § 5 k.k.w. wśród pomieszczeń, z których obraz jest przekazywany do monitorów lub urządzeń, o których mowa w § 3 (art. 73a), w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych części ciała skazanego, nie wymienia zatem pomieszczeń do kontroli osobistej osadzonych. Mając na uwadze fakt, iż w tym pomieszczeniu osadzony jest rozbierany do naga, w ocenie Rzecznika obraz z kamery zainstalowanej w tym pomieszczeniu również powinien być przekazywany do monitorów lub urządzeń, o których mowa w § 3 (art. 73a), w sposób uniemożliwiający ukazywanie intymnych części jego ciała bądź należałoby odstąpić od ich montowania w tych miejscach.

Odnosząc się natomiast do montowania kamer w pomieszczeniach sali widzeń bez osoby dozoru stwierdzić należy, iż instalowanie kamer w tym miejscu jest nie do pogodzenia z intencją, jaka przyświecała ustawodawcy wyodrębniając tę formę nagrody (art. 138 § 1 pkt 2 k.k.w.). Trzeba pamiętać, iż ustawodawca wskazując, że jest to widzenie bez osoby dozoru nakazał odstąpić od wymogu nadzoru nad skazanym i osobami go odwiedzającymi, przyznając mu większą swobodę i szerszy zakres prywatności podczas tego widzenia.

Przyjmując szeroką interpretację art. 73a § 2 k.k.w. należałoby stwierdzić, iż można montować kamerę również w oddzielnym pomieszczeniu do widzeń, bez osoby dozoru (art. 138 § 1 pkt 3 k.k.w.). Przepis ten *de facto* umożliwia instalowanie kamer we wszystkich pomieszczeniach jednostki penitencjarnej, jednakże przy podejmowaniu decyzji o miejscu zainstalowania kamery należy mieć na względzie jego przeznaczenie oraz *ratio legis* innych przepisów dotyczących wykonywania kary pozbawienia wolności.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Dyrektora o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Łęka Wyrosty-Rzeźnik
Jacek Jipow